

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 29.6.2006
KOM(2006) 334 lõplik

**KOMISJONI TEATIS NÕUKOGULE, EUROOPA PARLAMENDILE, EUROOPA
MAJANDUS- JA SOTSIAALKOMITEELE NING REGIOONIDE KOMITEELE,**

mis käsitleb

ELi elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste õigusliku raamistiku läbivaatamist

{SEC(2006) 816}
{SEC(2006) 817}

Käesoleva teatise ja selle juurde kuuluva personali töödokumendiga algatatakse avalik arutelu elektroonilist sidet reguleeriva õigusliku raamistiku tuleviku üle, mis kestab kuni 27. oktoobrini 2006. Vt

http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecomm/tomorrow/index_en.htm

Eespool osutatud veebiaadressil oleval mallil põhinevad märkused saata e-posti aadressil

info-2006review@ec.europa.eu

Kui konfidentsiaalsust ei ole selgesõnaliselt soovitud, siis märkused avaldatakse. Võimalike teie panust käsitlevate küsimuste jaoks lisage oma organisatsiooni kontaktisiku nimi. Üldjuhul saadetakse teade kättesaamise kohta 2 tööpäeva jooksul. Kui te kõnealust teadet ei saa, võtke ühendust järgmisel aadressil/telefonil:

Policy Development Unit (B1)
DG Information Society and Media
B-1049 Brüssel
Belgia
Tel + 32 2 296 8633

Kõnealuse arutelu käigus kogutud isikuandmeid töödeldakse vastavalt kohaldatavatele andmekaitset käsitlevatele õigusaktidele. Vt http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecomm/info_centre/documentation/public_consult/privacy_statement/index_en.htm

KOMISJONI TEATIS NÕUKOGULE, EUROOPA PARLAMENDILE, EUROOPA MAJANDUS- JA SOTSIAALKOMITEELE NING REGIOONIDE KOMITEELE,

mis käsitleb

ELi elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste õigusliku raamistiku läbivaatamist

(EMAs kohaldatav tekst)

1. KOKKUVÕTE

Käesolevas teatises käsitletakse elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste reguleeriva raamistiku viie direktiivi toimimist, nagu on nõutud kõnealustes direktiivides.¹ Käesoleva teatisega algatatakse avalik arutelu elektroonilise side reguleeriva raamistiku tuleviku üle, mille kohta palutakse esitada märkused 27. oktoobriks 2006. Teatises selgitatakse, kuidas raamistik on oma eesmärgi täitnud, ja määratakse kindlaks muutusi vajavad valdkonnad. Kavandatud muutusi käsitletakse komisjoni talituste töödokumendis, mis on teatisega seotud. Parema reguleerimise põhimõtteid järgides on kasutatud võimalust kavandada halduskoormuse vähendamist ja aegunud meetmete kehtetuks tunnistamist. Seonduv mõju hindamine hõlmab laiemalt valikuvõimalusi, mida kaalutakse enne käesolevas teatises esitatud järelduste tegemist. Tehtud märkusi arvesse võttes koostab komisjon kõnealuse raamistiku muutmiseks õigusloomeettepanekud, mis esitatakse Euroopa Parlamendile ja nõukogule ning millega on kaasas konkreetne mõju hindamine.

2. TAUST

Avatud ja konkurentsivõimelise siseturuga ühtse Euroopa inforuumi loomine on üks peamisi Euroopa ees seisvaid väljakutseid² ulatuslikuma majanduskasvu ja töökohtade loomise strateegia raames. Elektrooniline side hoiab üleval kogu majandust ning ELi tasandil toetab seda õiguslik raamistik, mis jõustus 2003. aastal. Raamistiku eesmärkideks on edendada konkurentsi, tugevdada elektroonilise side siseturgu ning tuua kasu tarbijatele ja kasutajatele. Kuna raamistikus käsitletakse turgusid, mitte tehnoloogiat, tuleks selles arvesse võtta lähenemist. Turgusid määratletakse konkurentsioiguse põhimõtete kohaselt, lähtudes nõudluse ja pakkumise üldistest kaalutlustest, ning need on tehnoloogilistest muudatustest sõltumatud. Raamistikuga nähakse ette reguleerimise järkjärguline lõpetamine konkurentsi jõustumisel. Turgusid, mille puhul komisjon peab reguleerimist põhjendatuks, ning kõnealuste turgude väljaselgitamiseks kasutatavad kriteeriumid on loetletud komisjoni soovitus³, mis vaadatakse samuti läbi.⁴ Kõnealune üldine lähenemisviis võimaldab raamistikul reageerida muutuvatele tehnoloogia- ja turutingimustele.

¹ Direktiivid 2002/19/EÜ, 2002/20/EÜ, 2002/21/EÜ, 2002/22/EÜ (EÜT L 108, 24.4.2002, lk 7) ja 2002/58/EÜ (EÜT L 201, 31.7.2002, lk 37). Vt ka mõju hindamise I lisa.

² KOM(2005) 24, 2.2.2005.

³ Komisjoni soovitus asjaomaste toote- ja teenuseturgude kohta elektroonilise side sektoris, mis vajavad eelreguleerimist, K(2003) 497.

⁴ Komisjoni talituste töödokument asjaomaseid turgusid käsitleva soovituse kohta.

Arvestades ühenduse mobiilside rändlusteenuse erilisi omadusi, teeb komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule ettepaneku kõnealust teemat käsitleda. Asjaomaseid turge käsitleva soovitusel läbivaatamisel võetakse seda arvesse. Reguleerivaid otsuseid võtavad vastu riigi reguleerivad asutused, kuid läbivaatamismehhanism ELi tasandil (tuntud „artikli 7 menetlusena“) kaitseb siseturgu, aidates tagada eelreguleerimise sidususe kogu ELis. Komisjon esitas kõnealuse menetluse toimimise kohta aruande 2006. aasta veebruaris.⁵

Lisaks eespool kirjeldatud majanduslikule reguleerimisele püüab raamistik kaitsta tarbijat, sätestades õiguslikud kohustused eraelu puutumatus kaitse ja andmekaitse, universaalteenuste ja kasutaja õiguste valdkonnas. Raamistik ei käsitle sisuteenuseid, mille suhtes kohaldatakse ELi tasandil muid eeskirju, kuid annab riigi reguleerivatele asutustele volitused konkurentsita turgudega tegelemiseks olukordades, kus sisuteenused on ühendatud elektroonilise side teenustega.

3. RAAMISTIKU HINDAMINE – EESMÄRKIDE SAAVUTAMINE

Turu areng

Elektroonilise side areng ELis on olnud edukas. Alates 1998. aastast, kui turud avati täielikult konkurentsile, on tarbijatele pakutud suuremat valikut, madalamaid hindu ning uuenduslikke tooteid ja teenuseid. Mobiilside teenused on laialt levinud, lairibasid areneb kiiresti. Sektori tulude üldine kasv on jätkuvalt suur, edestades ELi majanduskasvu. Vastavalt komisjoni 11. rakendusaruandele, mis annab kõnealuste arengute kohta põhjalikumalt teavet,⁶ hinnati 2005. aastal info- ja sidetehnoloogia sektori väärtuseks 614 miljardit eurot. Ühtlasi soodustab info- ja sidetehnoloogia makromajanduslikult tootlikkuse kasvu ja kogu Euroopa majanduse konkurentsivõime paranemist, olles seega majanduskasvu ja töökohtade loomisel arvestatav tegur.

Konsulteerimine sidusrühmadega

Vastused komisjoni üleskutsele avaldada arvamust⁷ olid reguleeriva raamistiku mõju suhtes üldiselt positiivsed, ehkki mõned leidsid, et lõplike järelduste tegemiseks on veel liiga vara. Tarbijad ja tööstusharude esindajad toetasid raamistiku lähenemisviisi, ehkki arvustasid selle rakendamist. Mitmed sidusrühmad leidsid, et isegi kui teatavaid aspekte oleksid vajanud ajakohastamist, muutis raamistik reguleerimise töökindlamaks. Paljud pidasid vajalikuks turuanalüüsi korra lihtsustamist ning tervitasid üldjoontes spektri ühtlustamise uut institutsioonilist korraldust.⁸

⁵ KOM(2006) 28, 6.2.2006.

⁶ KOM(2006) 68, 20.2.2006.

⁷ Vastused on saadaval aadressil

http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecomm/info_centre/documentation/public_consult/review/index_en.htm.

⁸ Raadiospektrit käsitlev otsus 676/2002/EÜ võimaldab spektri kasutustingimuste tehnilist ühtlustamist (raadiospektrikomitee kaudu); strateegilisi nõuandeid raadiospektripoliitika kohta (raadiospektripoliitika grupi kaudu).

Uued turuletulijad, kaabellevivõrgu operaatorid, Interneti teenuste pakkujad ning tarkvara ja seadmete tootjad märkisid, et raamistik võimaldas kujuneda konkurentsile ja uuendustel kogu Euroopas, soodustades investeringuid ja lairibaside levikut. Enamik turul tegutsevatest operaatoritest leidis, et eelreguleerimine takistab uute investeringute tegemist ning tuleks 2015. aastaks järk-järgult lõpetada.

Uuendused, investeringud ja konkurents

Praegused andmed viitavad sellele, et Euroopa viimaste aastate investeringud kõnealusesse sektorisse on olnud sama suured või isegi suuremad kui maailma teistes piirkondades (2005. aastal 45 miljardit eurot).⁹ Nii uued turuletulijad kui ka turul tegutsevad operaatorid investeerivad konkurentsile tõttu tavatelefonivõrgu ja traadita võrgu infrastruktuuri laiendamisse ja uuendamisse, et pakkuda uuenduslikke teenuseid. Käibega võrreldes investeerivad uued turuletulijad rohkem kui turul tegutsevad operaatorid. Investeeringud võivad mitmesugustes regulatsioonide tingimustes küll edeneda, kuid peamiseks liikumapanevaks jõuks jääb ikkagi konkurents. Komisjoni tellitud uuringu kohaselt on ELi reguleerivat raamistikku tõhusal ja konkurentsile soodustaval viisil rakendanud riigid ligi meelitanud kõige rohkem investeringuid.¹⁰

Ilmnenud on korrelatsioon lairibasidesse investeerimise ja infrastruktuurialase konkurentsile vahel. Riikides, kus valitseb tugev konkurents turul tegutsevate operaatorite ja kaabellevivõrgu operaatorite vahel, on lairibaside levik enamasti suurim.¹¹

Kõnealuses sektoris on võrgu moderniseerimiseks vaja suuri investeringuid, kuid märkimisväärne on ka kokkuhoid tänu ratsionaliseerimisele ja tänapäevase tehnoloogia kasutamisele.¹² Mõned on pidanud vajalikuks ettevaatlikku seadusandlikku suhtumist, et soodustada investeringuid uude võrguinfrastruktuuri, kuid peaaegu miski ei viita sellele, et regulatiivne „puhkus“ tooks muude tegurite, nagu konkurents, puudumisel kaasa uusi investeringuid, .

Reguleeriv raamistik näitab, et uutel tekkivatel turgudel ei tohiks rakendada asjatut reguleerimist.¹³ Komisjon käsitleb tekkivate turgudena turge, mis on nii uued ja kiiresti kasvavad, et on veel vara otsustada, kas nad vastavad komisjoni soovitusel märgitud kolmele eelreguleerimise kriteeriumile.¹⁴ Kui turud on aga küpsemaks saanud ja vastavad kõnealustele kriteeriumidele, annab raamistik seadusandjatele märkimisväärse paindlikkuse premeerida uuenduslikke ja riskantseid investeringuid.¹⁵ Raamistikus tunnistatakse, et seadusandjad peaksid lubama olemasolevate varadega seotud asjakohast kulude katmist ning soodustama

⁹ Vt joonealune märkus 6.

¹⁰ *London Economics in association with PricewaterhouseCoopers*, uuring Euroopa Komisjoni infoühiskonna ja meedia peadirektoraadile teemal *An assessment of the Regulatory Framework for Electronic Communications Growth and Investment in the EU e-communications sector* (Elektroonilise side reguleeriva raamistiku hindamine – majanduskasv ja investeringud ELi e-side sektoris) (avaldatakse).

¹¹ Vt seonduv komisjoni talituste töödokument, 2. jagu.

¹² Ibid.

¹³ Raamdirektiivi põhjendus 27.

¹⁴ Kõnealused 3 kriteeriumi on: a) turul kehtivad tugevad ja alalised turuletuleku tõkked; b) turu omadused ei soodusta aja jooksul liikumist tõhusa konkurentsile suunas; c) konkurentsile olemasolevatest üksi ei piisa turutõrgetega toimetulekuks (eelreguleerimise puudumine). Vt komisjoni talituste töödokument asjaomaseid turgusid käsitleva soovitusel kohta.

¹⁵ Juurdepääsu direktiivi artikli 12 lõige 2.

uuendusi ja uusi, riskantseid investeeringuid, kutsudes riigi reguleerivaid asutusi üles „*võtma arvesse...vahendi omaniku esialgse investeeringu suurust, pöörates tähelepanu investeerimisega kaasnevatele riskidele*“.¹⁶

Kokkuvõte

Spektri haldamist võiks oluliselt parandada. Komisjon leiab, et spektri tõhusam haldamine laseks sellel täiel määral kaasa aidata Euroopa kodanikele uuenduslike, mitmekesiste ja mõistliku hinnaga teenuste osutamisele ning Euroopa info- ja sidetehnoloogiatööstuse konkurentsivõime tugevdamisele. Teiselt poolt on reguleeriva raamistiku põhimõtted ja paindlikud töövahendid täielikul ja tulemuslikul rakendamisel komisjoni hinnangul kõige asjakohasemad vahendid investeeringute, uuenduste ja turu arengu soodustamiseks. Sellegipoolest võiksid komisjon ja riigi reguleerivad asutused anda suuniseid eeskirjade kohaldamise kohta, et suurendada prognoositavust sidusrühmadele.

4. TEHNOLOOGIA JA TURU KUJUNEMINE

Käesoleva läbivaatamise eesmärk on tagada, et raamistik teeniks järgmisel kümnendil jätkuvalt sektori vajadusi.

Selle aja jooksul peaksid põhilised tehnoloogilised suundumused eeldatavasti olema üleminek läbinisti IP-põhistele võrkudele, traadita side ja traadita juurdepääsuplatvormide (nt 3G, WiFi, WiMAX ja satelliit) kasutamise kasv, fiibri kasutuselevõtmine kohtvõrgus ning üleminek digitaaltelevisioonile. Oodata võib kaugeleulatuvat mõju olemasolevale võrgustruktuurile, teenustele ja tarbijaseadmetele. Turul tegutsevad ettevõtted seisavad silmitsi uute konkurentidega ning otsivad praeguse elektroonilise side turu ees seisvate muutuste tõttu uusi ärimudeleid.

See kõik pakub kasutajatele uusi ja innovatiivseid teenuseid, kusjuures praegused kolmikteenused (kõneteenused, Internet ja TV) on tulevaste keerukamate teenusepakettide eelkäijaks. Piirid elektroonilise side toodete ja teenuste vahel ähmastuvad veelgi ning välja ilmuvad uued kaasaskantavate ja mobiilseadmete vormid, mis pakuvad interaktiivseid ja ringhäälingufunktsioone. Eraelu puutumatus ja vähene turvalisus teevad kasutajatele jätkuvalt muret.

Seniste kogemuste kohaselt on raamistikus võimalik käsitleda uusi tehnoloogiaid, nagu IP-kõne (*Voice over Internet Protocol, VoIP*), ning see on võimeline toime tulema tehnoloogia ja turu edasiste arengutega. Samas tuleb sobimatu reguleerimise vältimiseks kohandada raadioressursside haldamist käsitlevaid sätteid, mis on olulised uuenduslike traadita toodete ja teenuste jaoks ning mida kohaldatakse ka paljudes muudes sektorites.

5. KAVANDATUD ÜLDISED MUUDATUSED

Praegune reguleeriv raamistik on toonud märkimisväärset kasu, kuid vajab mitmes valdkonnas tähelepanu, et see saaks ka järgmisel kümnendil edasi kehtida. Kaks peamist muudatust vajavat valdkonda on:

¹⁶ Ibid.

- komisjoni poliitika, mis käsitleb raadiospektri haldamist, kohaldamine elektroonilise side valdkonnas, nagu on sätestatud 2005. aasta septembri teatises;¹⁷
- eelreguleerimise suhtes tundlike turgude läbivaatamisega seotud menetluskoorma vähendamine.

Lisaks kõnealusele kahele muudatusele määratakse teatises kindlaks muid muudatusi, mille eesmärk on:

- konsolideerida ühtset turgu,
- tugevdada tarbijate ja kasutajate huve,
- suurendada turvalisust ja
- kõrvaldada aegunud sätted.

Käesolevas teatises ja sellega kaasnevas komisjoni talituste töödokumendis visandatakse komisjoni analüüs ja praegused muudatustega seonduvad ideed. Kõnealuseid ideid, eelkõige neid, mis käsitlevad tõhusa konkurentsi tugevdamist üleminekul monopolilt täielikule konkurentsile, kohandatakse avaliku arutelu raames.

Paljud ettepanekud hõlmavad regulatiivsete eesmärkide määratlemist Euroopa Parlamendi ja nõukogu poolt, kusjuures komisjoni ülesandeks jääb üksikasjalike tehniliste meetmete vastuvõtmine kõnealuste eesmärkide elluviimiseks. See võimaldab eelreguleerimisel reageerida sektoris toimuvatele muutustele, arvestades samas seadusandja määratletud eesmärke ja põhimõtteid.

5.1. Täiustatud lähenemisviis elektroonilise side spektri haldamisele

Elektroonilised sideteenused jagavad spektrit teiste sektoritega (lennundus, merendus, kosmos, julgeolek, kaitse, maapinna kaugseire jne). See tingib vajaduse tasakaalustada kõnealuseid spektriga seotud huve ja võtta arvesse Euroopa mõõdet.

Tehnoloogia kiire areng ja lähenemine on rõhutanud spektri kui väärtusliku ressursi tähtsust, ent spektri haldus ELis ei ole kõnealuse arenguga sammu pidanud. Arvestuste kohaselt on raadiospektri kasutamisest sõltuvate elektrooniliste sideteenuste koguväärtus ELis üle 200 miljardi euro, mis moodustab 2–2,5% Euroopa aastasest SKTst.¹⁸ Raadiospektri kasutamise sotsiaalse ja majandusliku potentsiaali maksimeerimine on möödapääsmatu ELi 2010 poliitika eesmärkide saavutamiseks ning uuendatud majanduskasvu ja töökohtade loomise strateegia toetamiseks. Lisaks võimaldab spektri ELi tasandi haldamise praeguse süsteemi täiustamine ettevõtjatel siseturgu paremini ära kasutada.

Spektri haldamiseks on vaja uut süsteemi, mis võimaldab erinevaid spektri litsentseerimise mudeleid (tavapärane haldusmudel, litsentsivaba mudel ja uued turupõhised lähenemised) koos kasutada, edendades kõnealuse väärtusliku ressursi majanduslikku ja tehnilist tõhusust. Spektri haldamist saaks ühtsetele ELi eeskirjadele tuginedes paindlikumaks muuta,

¹⁷ KOM(2005) 411, 6.9.2005.

¹⁸ Vt uuring: *Analysis et al.*, „Conditions and options in introducing secondary trading of radio spectrum in the European Community” (2004), lk 12.

suurendades võimaluse korral üldlubade kasutamist. Kui see ei ole võimalik, ei tohiks spektri kasutusõiguste omanikke tarbetult piirata, vaid neil peaks teatavate kaitsemeetmete rakendamisel olema vabadus osutada mis tahes tüüpi elektroonilisi sideteenuseid (teenuse neutraalsus), kasutades ühtsetel tingimustel mis tahes tehnoloogiat või standardit (tehnoloogiline neutraalsus). Majanduslikul efektiivsusel põhinevaid kriteeriume kasutades muutuvad ELi tasandil kokkulepitud valitud lainealad komiteemenetluse alusel kättesaadavaks üldlubade alusel või teisese kauplemise korras üle Euroopa Liidu. Asjakohastel juhtudel sätestatakse ka ühtsed lubade andmise tingimused raadiospektri kasutamiseks (vt 5.3.3).

Haldusmudel jääb oluliseks eelkõige seal, kus õiguskindlus ja häirete haldamine on peamise tähtsusega ning kus kaalul on avalikkuse huvid.

5.2. Turuanalüüside lihtsustamine

2006. aasta veebruaris esitas komisjon aruande artikli 7 menetlusega¹⁹ saadud kogemustest ja jõudis järeldusele, et kõnealune menetlus on oluline samm elektroonilise side siseturu loomise suunas. Kõnealuse aruande järelmeetmena tehakse käesolevas teatises ettepanek vähendada turuanalüüsi korra halduskoormust, lihtsustades teatavate riiklike meetmete eelnõude puhul teavitamislõudeid eeldusel, et ajaks, mil kõnealused muudatused täielikult rakendatakse, on riigi reguleerivatel asutustel selle protsessiga seoses tunduvalt rohkem kogemusi.

Kõnealune lähenemisviis koos komisjoni parema reguleerimise programmiga aitab saavutada samu poliitilisi eesmärke lihtsamal viisil. Seadusandjad peaksid siiski läbi viima turuanalüüse ning korraldama riigi ja Euroopa tasandi konsultatsioone, kuid teatavate turuanalüüside ja teavituste puhul ei oleks praegune põhjalikkus enam vajalik. Mitmete eelnevalt kindlaksmääratud juhtumite kategooriate puhul juurutatakse lihtsustatud teavitamiskord. See võimaldaks komisjonil ja riigi reguleerivatel asutustel keskenduda juhtumitele, mille puhul võivad ilmnedä tõsised probleemid.

Lühiajalises perspektiivis on kavas välja anda menetlussoovituse läbivaadatud versioon, et kehtestada alates 2007. aastast lihtsustatud teavitamise kord, ning pikemas perspektiivis muuta raamistikku, et võimaldada kõigi menetluselementide koondamist ühte määrusesse.

5.3. Siseturu konsolideerimine

Investeeringute ligimeelitamiseks ja siseturu eeliste ärakasutamiseks peab Euroopa rakendama 25 liikmesriigis ühtset reguleerivat lähenemisviisi. Ühtne turg annab ELi tarnijatele laialdase koduse baasi uuenduslike toodete väljatöötamiseks, mis on eriti tähtis sellistes valdkondades nagu traadita side, kus loeb mastaabisääst. Ehkki on tehtud edusamme, ei ole elektroonilise side ja raadioseadmete Euroopa siseturg²⁰ veel toimima hakanud, ning seetõttu kavandatakse edasisi meetmeid.

¹⁹ Vt joonealune märkus 5.

²⁰ R&TTE direktiiv 1999/5/EÜ (EÜT L 91 7.4.1999, lk 10) ühtlustab seadmetele esitatavaid nõudeid, kuid mitte spektri jaotust.

5.3.1. „Artikli 7 menetlusest“ tulenevad abinõud

„Artikli 7 menetlus“ on suurendanud sidusust seoses turu määratlustega ja märkimisväärse turujõu hindamisega riigi reguleerivate asutuste poolt. Komisjon määratles aga ka vajaduse suurema sidususe järele abinõude rakendamisel.²¹

Paljud komisjoni märkused riigi reguleerivate asutuste meetmete eelnõude kohta on käsitletud kavandatud abinõude asjakohasust. Komisjon on väljendanud muret eelkõige seoses abinõudega, mis lahendasid üksnes osa kindlaksmääratud konkurentsiprobleemist,²² abinõudega, mis osutasid ebapiisavaks,²³ ja abinõudega, mis oleksid andnud tõhusaid tulemusi liiga hilja.²⁴ Siseturu eeliste kindlustamiseks on kavas laiendada komisjoni vetoõigusi, et need hõlmaksid ka kavandatud abinõusid.

5.3.2. Kaebused

Põhiline raamistiku rakendamisega seotud raskus seisneb kohtupraktikas, mida iseloomustab reguleerivate otsuste tavapärane peatamine, vaatamata raamdirektiivi artikli 4 sätetele. Kohtud käsitlevad ajutisi meetmeid vägagi erinevalt. Ettepaneku kohaselt peaks võitlema reguleerivate otsuste tavapärase peatamise probleemiga mõningates riiklikes kohtutes edasikaebamisperioodi ajal, sätestades ELi tasandi kriteeriumid reguleerivate otsuste peatamise lubamiseks.

5.3.3. Ühtne lähenemisviis lubade andmisele üleeuroopalise või siseturu mastaabiga teenuste puhul

Liikmesriigid vastutavad elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste lubade eest. Ettevõtjate suhtes kohaldatavad tingimused, sealhulgas numbrite ja raadiosageduste kasutusõigused, on liikmesriigiti erinevad, muutes üleeuroopalise või siseturu mastaabiga teenuste juurutamise tülikaks.

Kõnealuste teenustega seoses kavandatakse ühenduse menetlust, et jõuda ELi tasandil kokkuleppele nii ühtsete kasutustingimuste kui ka lubade andmisega seotud ühtsete lähenemisviiside suhtes, et võimaldada teenuste kooskõlastatud juurutamist. Kõnealune lubade süsteem täiendaks praegust süsteemi ning seda rakendatakse konkreetsetel juhtudel (nt satelliitsidevõrkude puhul). Loadirektiivi muudetakse, et võimaldada komisjonil komitee abiga vastu võtta otsuseid, samas kui kõnealuste teenuste loatingimuste täitmise järelevalve ja jõustamise eest vastutavad endiselt liikmesriigid riigitasandil. Kui load on kõnealuse ühtse mehhanismi abil ühtlustatud, piisaks ühes liikmesriigis antud loast teenuste üleeuroopaliseks käiklaskmiseks.

²¹ Vt joonealune märkus 5.

²² Näiteks juhtum, mille puhul mobiiltelefonivõrgus häälkõnede lõpetamistasusid reguleeriti üksnes mobiiltelefonivõrkudest või välismaalt algatatud kõnede, mitte aga tavatelefonivõrgust tulevate kõnede suhtes.

²³ Nt kui hindade reguleerimine ei põhinenud kõige kohasemal kulumudelil või kui valiku tegemine kulumudeli ja kuluarvestuse eeskirjade osas jäeti asjaomaste ettevõtjate hooleks.

²⁴ Nt kui mobiiltelefonivõrgus kuludele orienteeritud häälkõne lõpetamise tasud, mis põhinevad pikaajaliste lisanduvate kulude mudelil, kehtestatakse esmajoones ettevõtjatevaheliste eraviisiliste läbirääkimiste käigus, enne kui seadusandja vaidluste lahendamise küsimuses sekkub.

5.3.4. Muud kavandatud muudatused

Muude siseturu tugevdamiseks kavandatud muudatuste eesmärgid on järgmised: tagada kasutajatele juurdepääs teistes liikmesriikides osutatavatele infoühiskonna teenustele (nt tasuta sissehelistamisnumbritele); tugevdada riigi reguleerivate asutuste võimet rakendada sanktsioone regulatiivsete kohustuste rikkumise puhul; laiendada komisjoni käsutuses olevate tehniliste rakendusmeetmete kohaldamisala, näiteks sellistes valdkondades nagu numeratsioon; juurutada mehhanismi, millega komisjon kiidab heaks juurdepääsu ja sidumise direktiivi artikli 5 lõike 1 kohased riigi reguleerivate asutuste võetud meetmed; nõuda ülekandekohustuste läbivaatamist kindlaks tähtjaks; ning kehtestada kord, et lihtsustada võrgu ja teenuste ühtsete nõuete kokkuleppelist kehtestamist ELi tasandil.

5.4. Tarbijate ja kasutajate õiguste tugevdamine

Reguleeriva raamistiku keskne eesmärk on anda tarbijatele olulisi eeliseid. Suures osas toetutakse selle saavutamisel tõhustatud konkurentsile, mis pakub tarbijatele valikuvõimalusi, uuenduslikke teenuseid ja majanduslikku tasuvust. Seda täiendavad konkreetsed tarbijakaitsemeetmed, sealhulgas kasutajate vajadusi kaitsvad universaalteenuse kohustused.

Vastused üleskutsele läbivaatamise teemal arvamust avaldada ja komisjoni konsultatsioonides laekunud aramusavaldused universaalteenuse kohaldamisala teemal²⁵ viitavad vajadusele mõtiskleda universaalteenuse rolli ja kontseptsiooni üle 21. sajandil ning tõstatavad küsimusi, mis käsitlevad sektoripõhiste ja horisontaalsete eeskirjade tasakaalu tarbija kaitsmisel ning 25 liikmesriigist koosnevas liidus universaalteenusega seonduva kõikehõlmava lähenemisviisi otstarbekust. Kõnealustel põhjustel kavatakse komisjon 2007. aastal avaldada universaalteenust käsitleva rohelise raamatu, et algatada ulatuslik arutelu.

Kõnealuse arutelu tulemustest olenemata on universaalteenuse direktiivi paljud sätted seotud traditsiooniliste telefoniteenustega ning vajavad ajakohastamist. Muude kavandatud muudatuste abil parandatakse tarbijale kättesaadava tariifiteabe kvaliteeti, võimaldatakse kolmandatel isikutel algatada kohtumenetlust rämpsposti saatjate vastu, kindlustatakse helistaja asukohaga seotud teabe kättesaadavus hädaabiteenustele ning hõlbustatakse puudega kasutajate juurdepääsu hädaabiteenustele.

5.5. Turvalisuse parandamine

Turvalisus on i2010s märgitud kui üks neljast väljakutsest ühtse Euroopa inforuumi loomisel. Tänapäevased elektroonilised sidevõrgud ja -teenused on muutumas nii äris kui ka kodus igapäevaelu lahutamatuks osaks. Sideteenuste kättesaadavust võivad ohustada tehnilised, organisatsioonilised ja inimlikud vead. Suund IP-tehnoloogiale tähendab ka seda, et võrgud on üldiselt avatumad ja haavatavamad kui minevikus. Rämpsposti, viiruste, nuhkvara ja muude õelvara vormide levik, mis õhustab kasutajate usaldust elektroonilise side vastu, tuleneb osalt kõnealusest avatusest ja osalt asjakohaste turvameetmete puudumisest. Teatistes turvalise infoühiskonna strateegia kohta (KOM(2006) 251) toonitati vajadust kindlustada sobiv tasakaal tehnoloogilise arengu, isereguleerimise ja reguleerivate meetmete vahel. Käesoleva läbivaatamise raames kavandatakse konkreetseid reguleerivaid meetmeid.

²⁵ KOM(2005) 203, 24.5. 2005.

Et suurendada äri- ja erakasutajate usaldust ja usku elektroonilisse sidesse, kavandatakse mitmeid meetmeid: 1) kehtestada elektroonilise side teenuse osutajatele erinõuded, mille kohaselt nad peavad teatama teatud turvalisuse rikkumistest ja kasutajaid kursis hoidma; 2) volitada pädevaid riiklikke asutusi nõudma teatud turvameetmeid komisjoni soovitude ja otsuste kohaldamiseks; ning 3) ajakohastada võrgu terviklikkust käsitlevaid sätteid.

5.6. Parema reguleerimine: aegunud sätete kõrvaldamine

Kavas on kehtetuks tunnistada püsiliinide miinimumkogust käsitlevad sätted universaalteenuse direktiivis, kuna muud sätted võimaldavad riigi reguleerivatel asutustel kõnealuse valdkonna probleeme käsitleda. Kehtetuks tunnistatakse ka määrus, mis käsitleb eraldatud juurdepääsu vaskpaarile (ULL)²⁶, sest kui kõik riigi reguleerivad asutused on lõpule viinud oma ULL turgu käsitleva turuanalüüsi, muutub kõnealune määrus tarbetuks ning selle saab tühistada.

Samuti võidakse kehtetuks tunnistada Euroopa telefoninumeratsioonivälja (ETNS – *European Telephony Numbering Space*) käsitlevad sätted universaalteenuse direktiivis ning mitmed muud aegunud artiklid, mis on üksikasjalikult välja toodud teatisega seotud töödokumendis.

6. JÄRELDUS

Praegune reguleeriv raamistik on toonud märkimisväärset kasu, kuid vajab mitmes valdkonnas tähelepanu, et see saaks ka tuleval kümnendil edasi kehtida. Kaks peamist ettepanekut käsitlevad komisjoni poliitilise lähenemisviisi kohaldamist spektri haldamise suhtes ja asjaomaste turgude analüüsimisega seotud ressursside vähendamist menetluste lihtsustamise teel. Muud kavandatud meetmed tugevdaksid siseturgu, toetaksid tarbijate huve, parandaksid turvalisust ning ajakohastaksid raamistikku üldiselt.

Komisjoni talituste töödokumendis kirjeldatakse kõnealuseid ettepanekuid üksikasjalikumalt. Hinnangu kõnealustele muudatustele ning muudele kaalutud variantidele võib leida mõju hindamise dokumendist, mis on töödokumendiga seotud.

²⁶ EÜT L 336, 30.12.2000, lk 4.